CONCIO HABITA CORAM S. D. N. SIXTO V. P. O. M.

DOMINICA PENTECOSTES ANNO M. D. LXXXIX.

PER LICENTIATVM DOMINICVM Leon de Alaua Theologum, Illustrissimi ac Reuerendissimi Marci Antonij Cardinalis Columnae familiarem, necnon Congregationis Indicis Consultorem.

PERMISSV SVPERIORVM.

ROMAE, Apud Franciscum Coattinum. M.D.LXXX.X.

S. D. N. SIXTO V. P. O. M.

DOMINICVS LEON, DE ALAVA, Sacræ Theologiæ Licentiatus, indignus seruus.

F. D.

Ratiuncula hæc (Pater Beatissime, quæ rudi, ac balbutiẽti lingua, de ineffabili sancti Spiritus aduentu sermonem habuit, magno Sanctitatis Vestræ applausu, in quo sũma auctoritas est & amplitudo, multiplici gratulationis significatione, nouæ laudis, ac præclari muneris, inflammata gloria, ad Beatissimos Sanctitatis Vestræ procumbit pedes. Eiq; & ingentes, pro suscepto munere, gratias agit, & de amplissima simul, apud omnes iam diu cognita magnificentia, nunc autem erga se, singulari manifestata modo, gratulatur. Quæ si benemeritis virtutum remuneratio esse solet, mihi tamen ad laborem efficax exhortatio erit: vt qui Sanctitatem Vestram, cum communi sacri senatus approbatione, spem meam, ad ampliora beneficia excitantem senseram: eadem mihi meritò, aliquando elargientem agnoscam. Interim tamen, vt sempiternæ laudi, ac felicitati, Sanctitati Vestræ sit summus Pontificatus, exoptat.

Factus est repente de cœlo sonus, tanquam aduenientis spiritus vehementis, & repleuit totam domum vbi erant sedentes, & apparuerũt illis dispertitæ linguæ, tanquã ignis, seditq; supra singulos eorum, & repleti sunt omnes spiritu sancto, & cœperunt loqui varijs linguis prout spiritus sanctus dabat eloqui illis. Act. 2.

OStquam [a] Salomon Rex sapientissimus, (Pater Beatissime) * Templum illud sumptuosum magnificentissime construxerat, tam insigni structuræ arte & perfectione fabricatum, tot gemmis atque margaritis clarissimis, aureis poculis, pretiosis vasis & ornamentis locupletatum, vt pulchrius, seu præstantius aliud excogitari non posset: quippequi omne suæ sapientiæ studium, regnique potentiam, in insigni illius ædifitij fabrica impendere nõ dubitarat. (Nec quid maius dici posse crediderim) vtrũq; enim cum maximũ esset, quorum alterũ, altero magis [b] Reginam Saba in admirationẽ traduxerit, non facile discerni potest. Cum itaque hæc diuina domus, pro Regis debito & humana facultate perfecta; præsentia solum maiestatis Dei diuinitus spectaret absolui. Iam enim arca fœderis, quæ legis tabulas continebat, cum omni paratura tabernaculi ad oraculum templi ibi fuerat collocata, Sacerdotibus centum & viginti, byssinis vestibus, & ornamentis indutis, cum leuitis ac reliqua populi multitudine, coram Rege adfundẽdas ad Deum preces & vota simul omnibus congregatis, cum dulcissimo musicorum cantu, vocum ac fidium concentu, aduentũ Domini vnanimiter spectantibus: Ecce repente *impleta est domus Dei nube, ita vt sacerdotes stare & ministrare non possent, impleuerat enim gloria domini domum Dei.*
Tunc omnis, populus & turba, silens & tacens stetit intenta. At sapientissimus Rex, animum ad præteritorum memoriam reuocans, illumq; [c] apparendi modum gratissimum domino sæpissime extitisse reminiscens, ac propterea sub nube & caligine [d] se super.

[a] 2. par. 5.
* *Sensus literalis.*
[b] 3. reg. 10
[c] Exod. 13 & 19.

 oracu-

oraculum ostensurum promisisse, plenus gaudio, hilari vultu, ingentiq; perfussus lætitia, cum populum a se benedictum tum etiam sacras ædes, diuino latenti numini, copiosissima oratione
e 2.par.8. protegendum obtulit. [e] atque illius diei solemnitatem, hymnis, orationibus canticis, innumerisq; musicæ instrumentis, ac victimarum generibus, per septem continuos dies, singulis quoq; annis, cum magna lætitia, celebrandam instituit. * Non aliter pro-
* Sensus figuratiu*. fecto verus ille Salomõ, [f] imo plusquã Salomon ille, [g] filius Dauid
f filius Habraham, postquam viuæ construendæ Ecclesiæ [h] sacram
Math.12 inuiolabilis petrę firmitatem, æternum iecerat fundamentum, su-
g per quod Ecclesiastici ædifitij altitudo consurgeret: postquam
Math.11 discipulos suos, in præstantissimas Columnas erexerat, quibus di-
h uina domus suffulta immobilis vndique permaneret: postquam
Math.19 amborum parietum, (quos forsam duo illa sanctisimę crucis li-
i
Esai.28. gna repræsentabant.) se [i] angularem lapidem, ([k] quem reprouaue-
et ad eph. runt ædificantes) tanquam totius ædifitij clauim, expansis hinc
2. inde manibus, in caput anguli constituerat: postquam præciosis-
k sima sacramenta, (velut vasa gratiæ aurea) tam ad agni immacu-
Ps.117. lati hostiam, quam ad peccatorum expiationem necessaria, excel-
l lentiæ suæ auctoritate condiderat: postquam [l] Pontificem sum-
Ioa.20. mum creauerat, atq; Ecclesię sacerdotes instituerat: postquam in
& 21. ea sacrosanctum Dei tabernaculum, (in quo non legis tabulæ sed
m ipse legislator omni potens continebatur) [m] corpus suum & san-
Math 26 guinem mirabiliter collocauerat: ac tandem [n] mundans eam la-
n uacro aquæ in verbo vitæ, gloriosam sibi Ecclesiam, non haben-
Eph.5. tem rugam neque maculam, [o] nouam, descendentem de cœlo a
o Deo paratam sicut sponsam ornatam viro suo, gloriosis merito-
Apoc.21 rum suorum [p] monnilibus decorauerat; [q] cum essent omnes disci
p puli pariter in eodem loco, ([r] erat enim turba hominum simul fe-
Esai.61. re centum & viginti) splendenti & candido [s] iustificationis bys-
q sino vere induti, [t] promissum spiritum sanctum, vno omnium ani-
Acto.2. mo deuotisime spectantes, vnoq; ore poscentes: *Ecce [u] repente de*
r *cælo sonus, tanquam aduenientis spiritus vehementis & repleuit totam do-*
Act.1. *mum vbi erant sedentes. &c.*
s
Apo.19.
t
Ioan.15. O inneffabilem sancti spiritus aduentum, o fidelium inestimabile
u beneficium, o pręstantisima legis Euangelicę excelentiam. Tunc
Act.2. enim tanquam in lege timoris, iustitiæ & vindictæ, in præuento quodam aduentu, nullo prius cognito nuntio aut signo, stanti populo, sub nube & caligine, (quæ sæpisime timorē in cuciunt) la-

tens

tens & occultus apparuit dñs. Nũc autẽ in lege amoris [x] libertatis & gratię quia [z] non accepimus spiritum seruitutis iterum in timore sed spiritum adoptionis filiorum Dei, in quo clamamus aba pater, sedẽtibus dscipulis magnum, certe tranquilitatis signũ, in clarissima gratissimaq; lucæ venientem iucundissimus præuenit sonus. Tunc etiam, quoniam noctu deambulantibus nocturno habitu & vestitu incedendum est (sicut communis vsus hominum iam recepit) quia lex illa nox, vmbra, ac [a] figura futurorum erat, nube & caligine quasi nocturnis vestibus venit indutus. Nunc autem subsecuta luce & splendore veritatis, quando [b] nox præcessit, dies autem appropinquauit, in diuina claritate atque in spetie fulgenti voluit apparere. Tunc pręterea tanquam in sterili atq; in infęcunda hyeme, quando glatie & frigore omnia rigẽt, omniaq; marcescunt, nebula ac nubibus, radiis solis frequentissime oppositis, sub nube & caligine venit, vt omnia illius legis sacramenta [c] ægona esse vacua & infirma ælementa aperte ostenderet. Nunc autem, tanquam in fertilissimo vere, quando feraces agri, segetes spicis abundantes vberibus, plantæ florum suauissimo odore flagrantes, arbores dulcissimis fructibus copiosæ meses, flores, ac fructus suos hilares vnicuibue proferunt, nullique manum extendenti qu dquam denegant, imo singulari quadam pulchritudine & vęnustate, velut muta quadam lingua, tacitisque verbis omnes ad capiendum inuitant, nunc (inquam) quãdo iam [d] hyems transiit, imber abiit & recessit, floresq, apparuerunt in terra nostra, ac ficus protulit grosos suos, quoniam omnia sacramenta vberrimos gratię fructus in se continent, ac digne accedẽtibus copiosissime conferunt, tanquam in splendidissimis, ac fęcundissimis solis radiis, omnia claritate lustrantibus, suaque fęcunditate complentibus, in linguis igneis cęlestia super discipulos diffundens munera visus est. Tunc tandem tanquam in lege obscura, in qua [e] olim Deus patribus in prophetis, [f] in somnijs per figuras, seu inuisione per parabolas, velut in ænigmatibus loquebatur, quasi consulto vellet, vt latenter & tac te sub verborum obscuritate compressa misteria seruarentur, vt [g] videntes non viderent & intelligentes non intelligerent propterea latenter & tacite descẽdente Domino, omnis etiam populus & turba silens & tacens stetit intenta. Nũc autẽ quãdo [h] loquutus est nobis in filio, in lege clara expressa, ac toto orbe notissima, reuelanda paruulis, & a pauperibus publicanda, in linguis igneis, cum cœlesti sono, descendente domino

x Iacob. 1. & 2.
z Rom. 8.
a 1. Cor. 10
b Rom. 13.
c ad Gal. 4
d Cãtico. 2.
e Hebr. 1.
f Num. 12
g Esai. 6. et Luc. 8.
h Heb. 1.

g mino omnis sacra discipulorum turma, loquebatur varijs linguis, prout spiritus sanctus dabat eloqui illis. Verum enimuero legem illam, soli populo hebręo latam, sola materna lingua doceri opus erat: hæc autem quia per [i] vniuersum mūdum, omni creaturæ, [k] ab vnius gentis, & nationis magistris prędicanda venerat, eos omni sciētia, omniq; linguarū facultate imbui postulabat. Et [l] si gētibus, quæ superbia ellatæ, turrim contra Deum ędificare conatę sunt, vna materna lingua confussa est: his qui profunda humilitate fun dati, vniuersalem gentium, atq; exterarū nationum Ecclesiā Deo ædificare volunt, omnia genera linguarum diuinitus ælargiantur. Et si illis, ad idololatriam declinantibus, diuersitas linguarum instrumento fuit, eisdem ad vnius dei cultum reuocandis, earundem linguarum donum, subsidium fore necesse est.

i *Math. vl.*

k *Esai. 2 1.*

l *Gen. 11.*

Si ergo P.B. ex typico illo dñi aduentu, tāta populi lętitia aborta est, tantum gaudium, tantaq; alachritas redundauit: vt prę animi gratitudine, nulli musicorū instrumento pepercerint, nullumq; exultationis signum reliquerint, itaut [m] bobum, viginti duo millia arietum autē centum viginti millia, ad sacrificium, & victimas vix suppeterent; nos in hoc præstantissimo, fęlicissimoq; sancti spiritus aduentu, quo Ecclesiam sanctam, tot tantisq; cummulauit muneribus, quo gaudio, qua lætitia, quaue animi gratitudine exultabimus? Cęterum si hæc est, sacrosanctæ matris Ecclesiæ laudabilis institutio, hoc vere pietatis obsequium, gloriosa sanctorū merita, perpetuis pręconijs, & laudibus, in eorū natalitiis extollere, toto corde gaudere, atq, honorifice celebrare: quanto feruentius, hodiernæ festiuitatis misterijs, adhanc deuotionem illecti, & inflammati rapiamur integrū erit, quibus sancti spiritus, diuinæ bonitatis & misericordię opera protestantur, aquo sancti omnes, tanquā ex peremni, bonorū omnium fonte, virtutes hausserunt & merita? vnde enim constantiam martires, vnde virgines continentiam, vnde confesores perseuerantiam, nisi ab hoc diuino spiritu, gratuito quodam dono & munere receperunt? Nam [n] si diuisiones gratiarum sunt, idem autem spiritus, diuisiones ministrationum sunt, idem autē dominus, diuisiones operationū sunt, idem vero Deus, qui operatur omnia in omnibus. Idem (inquam) spiritus, quem propterea & dñm, & verum Deum, Apostoli, testimonio confitemur, quod licet illum, a patre & filio persona distinguit, immensa tamen bonitas, & essentia nullatenus separat, quia [o] ii tres vnum sunt: ipse dator munerum, beneficiorum largitor, donorumq; est

m *2. par. 8.*

n *1. Cor. 12*

o *1. Ioa. 5.*

optimus

optimus distributor. Quare de sanctorum triumphis, monumentis, & gloria, simul & lætari,& huic diuino largitori gratulari debemus. Propterea si perspicuum est,in collatis beneficijs quanta sit laus,cum in acceptis tanta sit gloria:dum sanctos viros,quos iã super omnes cœlos, virtutum accepta beneficia extullerunt, nos iterũ,illos vsq, nostris laudibus efferre nitimur,sanctificantem ipsos spiritum, qui eis & meritorum munera, & præmiorum gloriã, in beatitudinis fęlicitate donauit,quo digno laudum genere celebrabimus? Si dum illorum festos dies aniuersarios agimus, qua animi alachritate possumus, velut eorum gaudemus gaudium: quamuis temporalem vitam, cum æterna vereq; beata commutantes,gratissimo nos suo consortio ac societate priuarunt: in spiritus parácliti,egregio magnoq; paschate,cuius suauissimus,optatissimusq; aduentus, [p] maxima & pretiosa nobis promissa donauit, vt per hæc, diuinæ efficeremur consortes naturæ, qua lætitia perfrui, quibus gaudiis, seu grati animi monumentis, exultare oportebit? [p] 2.par.1.

Omnis quippe humana facultas(Illustrissimi Principes)ad tantam habendam gratiam,quanta debetur inops est, nedum referendam. Erumpant ergo, erumpant præ lætitia lachrimæ,procedant simul & voces, quibus ab eodem diuino spiritu, condignum gaudium, debitamq, gratiarum actionem imploremus. * Atq; vt idem ipse spiritus, fons gaudij, ac plenum lætitiæ Dei donum, [q] cordibus nostris,per charitatem infusus, magna nos, sui spiritualis aduentus alachritate perfundat, (qui vt vera [r] Dei templa simus si habitet in nobis sat est;) pro tot musicorum generibus,& instrumẽtis,vnum [s] decem cordarum Psalterium,diuinis auribus iucundius pulsemus. Delectatur enim, & gaudet dominus,in illo [t] dechalogi decem fidium instrumento, consona charitatis cõcordia resonante. Et quis dubitat,quin melior,ac suauior,actionum quam vocum concentus sit, ac bonorum operum, dulcior quam sonorum armonia? Ac pro tot bobum, atq, arietum victimis, vnum [u] sacrificium laudis melius, alterum [x] cordis contriti, & humiliati præstantius, reliquum agni immaculati Christi,omnium pręstantissimum offeramus, [y] beneficientię,& communionis memores, talibus enim hostiis promeretur Deus.

* Sensus spiritualis.
[q] Rom 5
[r] 1.Cor.3. & 6.
[s] Psal.32.
[t] Exod. 20
[u] Psal.49.
[x] Psal.50.
[y] 1.Cor.11 et 1.pet.1
[z] Ad Heb. 13.

D I X I.